

I N F O R M A C I J A

KONCEPCIJA DJELATNOSTI I RAZVOJA MUZEJSKOG DOKUMENTACIONOG CENTRA U ZAGREBU

Kratak pregled aktivnosti 1976-1977.

Muzejski dokumentacioni centar osnovan je s ciljem da bude središte unapredjivanja muzejske djelatnosti. Medju brojnim i složenim svojim zadacima, treba da obavlja i razmjenu stručnih i znanstvenih informacija o muzejskoj djelatnosti u zemlji i svijetu kako bi se unapredjivali rad i djelovanje muzejsko-galerijskih ustanova, izgradjivala mreža muzeja, organizirala medjumuzejska suradnja, razvijao stručni i znanstveni rad, te studij muzeologije kao posebne i razmjerno nove znanstvene discipline.

Ove temeljne funkcije bile su za osnivača dra Antuna Bauera motivacija, uporište i vizija djelatnosti Centra.

Pri obavljanju spomenutih zadataka - kako navodi sam utemeljitelj - "MDC se služi i koristi iskustvima drugih analognih ustanova, u prvom redu medjunarodnog muzejskog dokumentacionog centra u Parizu, zatim muzejskih dokumentacionih centara, muzejskih kabineta, muzeoloških instituta i analognih zavoda i ustanova u drugim zemljama, koji imaju tradiciju djelovanja od više desetljeća prije osnivanja MDC-a u Zagrebu. Danas analogni centri s vrlo razgranatom djelatnošću postoje u svim zemljama s razvijenom muzejskom službom." (Antun Bauer - Tekstovi sa savjetovanja i dokumenti o djelovanju INDOK službe, "Informacija i dokumentacija u kulturi", Biblioteka izabrane knjige, Zavod za kulturu Hrvatske, Zagreb

1976, str. 102).

Nedvojbeno je da je već u sadašnjosti, a posebno u sutrašnjici vrlo opravdano, štoviše i neophodno potrebno, postojanje središta koje će dokumentirati djelatnosti muzeja i galerija u nas; dokumentirati svakim danom sve složeniju njihovu funkciju u suvremenom društvu, sve raznovrsnije i sve opsežnije njihove napore - uspjehe i neuspjehe, njihove idejno-obrazovne rezultate; dokumentirati povijesni njihov put slijedom vremena i društvenih preobrazba, posebice u dinamičnom razvitku socijalističkog samoupravnog društva - muzeološku teoriju i praksu u Hrvatskoj; sustavno dokumentirati kulturna dobra koja su pod tim krovovima sakupljena i pohranjena, kao i ona koja će neprestano i sve više dopunjavati zbirke i cijele funduse, da bi se upotpunila spoznaja i očuvala svjedočanstva političkog i kulturnog bića naših naroda i narodnosti.

Zadaća je, dakle, dokumentirati "cjeloviti radni proces" muzejskih organizacija - danas i sutra, uz onaj što je postojao i jučer - na način koji nalaže suvremena dokumentalistika. I, istodobno, uspostaviti suvremeni informacijski dijalog - brz, jednostavan i djelotvoran. Jer, bez toga ne može biti napretka u znanosti i svekolike misije muzejske djelatnosti u nacionalnoj i svjetskoj društvenoj zajednici.

Nekoliko osnovnih podataka iz historijata Centra

Inicijativu za osnivanje Muzejskog dokumentacionog centra u Zagrebu dalo je Muzejsko društvo Hrvatske na sjednici svog Upravnog odbora dana 24. svibnja 1955. godine.

Republički sekretarijat za kulturu podržao je godine 1963. stav Društva, da bi Muzejski dokumentacioni centar trebao što prije aktivno proraditi, a organizaciono

se vezati uz Hrvatski školski muzej u Zagrebu.

Zaključkom Savjeta Hrvatskog školskog muzeja, što je donesen 21. siječnja 1964. godine, Centar je postao samostalni odjel ovog muzeja, da bi zatim prešao u sastav Tehničkog muzeja u Zagrebu kao sljednika Hrvatskog školskog muzeja.

Temeljem odluke donesene dana 16. svibnja 1968. na referendumu Radne zajednice Tehničkog muzeja, Muzejski dokumentacioni centar se izdvojio i formirao u samostalnu ustanovu. S osnivanjem Centra kao samostalne ustanove suglasio se Republički sekretarijat za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu dana 19. srpnja 1968. godine.

Djelovanjem Centra od samog početka rukovodio je i njegov začetnik dr Antun Bauer sve do kraja mjeseca veljače 1976. godine, kada je dužnost direktora preuzela Dubravka Mladinov, do tada konzervator - povjesničar umjetnosti u Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu.

*Koncepcija
djelatnosti i
razvoja Centra*

Koncepcija djelatnosti Centra može se globalno ocrtati u ovim smjernicama:

1 - kontinuirano dokumentiranje sveobuhvatne djelatnosti muzejske mreže,

- 2 - *kontinuirano dokumentiranje kulturnih dobara koja su pohranjena i koja će se sakupiti u muzejskim organizacijama u SR Hrvatskoj,*
- 3 - *permanentna višeslojna suradnja sa svim jedinicama muzejsko-galerijskog značaja i srodnim institucijama, stručnim i društvenim organima i organizacijama, organizacijama udruženog rada u materijalnoj proizvodnji, posebno s centrima za dokumentacijsko - informacijske službe od SSRNH do vrlo specijaliziranih stručnih središta, kako u našoj zemlji tako i u inozemstvu,*
- 4 - *uspostavljanje suvremenog informacijskog sustava,*
- 5 - *izgradjivanje sustavnog unapredjivanja muzejske djelatnosti i muzeološke struke,*
- 6 - *organizirano promicanje afirmacije muzeja i galerija na nacionalnom planu i u međunarodnim okvirima.*

Predvidjamo da će se prva zadaća ostvarivati prikupljanjem podataka i njihovim sredjivanjem u raznovrsne kartoteke i dosjee, formiranjem različitih zbirki - npr. hemeroteke, fototeke s foto-dokumentacijom stalnih postava, povremenih značajnih izložbi i sl., zbirke muzejskih plakata, planoteke muzejskih zgrada i drugo.

Sredjivanje podataka planira se u rasponu od jednostavne ručnomehaničke obrade s prijelazom na automatiziranu obradu podataka,

uvažavajući međunarodne preporuke ICOM-a, standarde sukladnih disciplina, pa do uključivanja u kompjutorske sisteme koji će se ubrzo primjenjivati u kulturi naše sredine.

Za realizaciju druge smjernice potrebno je u prvom redu izraditi sa službom zaštite spomenika kulture unificirani sustav dokumentiranja, budući da su kulturna dobra u muzejsko-galerijskim organizacijama sastavni dio naše nacionalne kulturne baštine.

Centar bi mogao preuzeti provedbu tog zadatka za muzejsku mrežu u SR Hrvatskoj uz uvjet da se osiguraju potrebni stručni suradnici i tehnička sredstva, što bi sve zahtijevalo namjensko financiranje.

U vezi s tim podrazumijeva se organizirano, sistematsko mikrosnimanje i samih kulturnih dobara i dokumentacije o njima. Operativne kopije služile bi za viševrsna istraživanja, dok bi sigurnosne kopije bile pohranjene za slučaj oružanog sukoba, elementarnih nepogoda ili mogućih kataklizmi.

Treća po svom rasponu višestruka smjernica realizirala bi se putem radnih integracija uključujući sve oblike samoupravnog dogovaranja, i to s institucijama profila vrlo sličnog ili gotovo jednakog profilu našeg Centra, kao i s drugim srodnim organizacijama.

Tako je primjerice već od prošle godine dogovorena suradnja s Arhivom za likovne umjetnosti JAZU i Odjela za povijest umjetnosti Centra za povijesne znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu na izradi Pregleda izložaba - u oblasti likovnih umjetnosti, povijesti, etnografije, prirodnih znanosti i drugih disciplina u sferi muzeja - održanih na području SR Hrvatske u 1975. godini s bibliografijom o pojedinoj izložbi i dogovarajućim indeksima.

Upravo s tim u vezi treba pokrenuti - b e z o d g a d j a n j a - organizirano i sustavno foto-dokumentiranje svih izložaba i pojedinačnih likovnih izložaka, što se danomice otvaraju i zatvaraju posvuda na teritoriju naše republike.

Činjenica je, međutim, da taj nadasve važan zadatak danas n i t - k o ne obavlja sustavno, a djela se i akcije gube u nepovrat.

Pitamo se, kako će biti moguće istražiti i interpretirati suvremena umjetnička gibanja, definirati opuse pojedinih autora itd?

Stoga predlažemo da se razradi organizacija mreže foto-laboratorija, lociranih u pojedinim gradovima, koji bi sistematski dokumentirali spomenute aktivnosti u širim, precizno odredjenim okvirima svoje sredine. Jer, jedino tako vidimo djelotvorno praćenje i fiksiranje situacije, bez kojega je nezamislivo sutrašnje vrednovanje i prepoznavanje kulturnih dobara najnovijeg vremena.

Da bi se lakše istraživalo, bilo bi korisno da se kopija foto-dokumentacije pohranjuje u dokumentacionom centru u središtu naše republike.

Dodat ćemo uz to, da naš Centar priprema formiranje filmoteke filmova s područja umjetničkog stvaralaštva, kulturnog nasljedja, dokumentarnih filmova likovnih umjetnika i istaknutih znanstvenika muzeološke i konzervatorske nauke, i to filmova snimljenih u Jugoslaviji od 1945. godine do danas.

U tu svrhu neke su predradnje već u toku.

Predviđamo, takodjer, da se prijedlozima za snimanje filmova uključimo u programe produkcije dokumentaraca, kako bi se trajno zabilježile pojedine pojave i kulturna zbivanja, između ostalog, primjerice, da se snime najznačajnije privatne zbirke i njihovi vlasnici - svojevrsna svjedočanstva kulturnog i povijesnog fenomena u nas.

Nadalje, planira se, a dijelom se i ostvaruje, osobito intenzivna suradnja sa službom zaštite spomenika kulture i drugih subjekata zaštite kulturnih dobara, koja se tiče hitnog rada na zadacima općenarodne obrane i društvene zaštite, kao i zajedničkog rada u svim fazama davanja stručnih mišljenja u slučajevima kada naša ze-

mlja sudjeluje u izradi i donošenju međunarodnopravnih dokumenata u oblasti kulturnih dobara /konvencije, preporuke, rezolucije i sl./.

Osim toga, treba istaći kao posebnost sve složenije zahtjeve samoupravljanja u cjelini, što očito upozorava da muzejski sektor u Republici Hrvatskoj treba stručnjaka - pravnika koji će pomagati radnim organizacijama, osobito onim kadrovski manjima i u manjim sredinama, da izrade potrebne samoupravne opće akte, a i pomagat će im i u njihovoj primjeni u procesu radničkog upravljanja.

Uvidjajući tu akutnu potrebu USIZ kulture grada Zagreba stao je na stanovište da bi mjesto takvog stručnjaka bilo u našem Centru - što moramo konstatirati da smo i predviđjali u našem razvojnom planu. Gotovo je sigurno da će USIZ kulture odobriti i potrebna sredstva za rad takvog stručnjaka još u ovoj godini.

Smatramo da bi bilo posebice korisno ako bi taj stručnjak - pravnik imao sposobnosti da u djelokrugu svoga rada analizira i financijsko-ekonomska pitanja u muzejskoj djelatnosti, da bi se mogle poduzimati mjere za poboljšavanje ekonomskog statusa radnih organizacija i njegova ujednačavanja, kao i za poboljšanje položaja muzejsko-galerijske grupacije u cjelini.

Ovdje moramo odati veliko priznanje drugu Vladimiru Galekoviću, direktoru Tehničkog muzeja u Zagrebu, koji je ne samo izradio Samoupravni sporazum o zajedničkim osnovama i mjerilima za stjecanje i rasporedjivanje dohotka i čistog dohotka i za raspodjelu sredstava za osobne dohotke i zajedničku potrošnju u SR Hrvatskoj nego se, takodjer, prihvatio velikog i odgovornog zadatka da napravi paradigme svih samoupravnih akata koje, prema ZUR-u treba da izrade i donesu sve radne organizacije još u ovoj godini. Međju njima je, dakako, i naš Centar, pa će nam to biti od velike pomoći.

U pogledu četvrte smjernice, ne bismo sada ovdje razradjivali si-

stem uspostavljanja suvremene informacijske službe, jer je to zamašan predmet i zahtijeva zasebnu obradu i razmatranje.

Realiziranje pete smjernice vidimo u provodjenju nekoliko bitnih zadataka: neprestano popunjavati bibliotečni fond našeg Centra najnovijom stručnom literaturom, kako bi muzejski stručnjaci mogli raspolagati i koristiti se sa što više publikacija iz svoje struke; proširivati izdavačku djelatnost Centra uvijek novim izdanjima, što se već jasno osjeća da nalaže sadašnji trenutak razvoja muzeologije i muzeografije; organizirati stručna predavanja, seminare ili tečajeve s područja specijalnih i aktualnih tema; organizirati studijske obilaskе u zemlji i inozemstvu da bi se proširili horizonti znanja i razmijenila stručna iskustva; ubrzano usavršavati stručnjake Centra da mogu odgovorno i optimalno obavljati svoje specifične poslove; pružati stručnu pomoć svim muzejskim organizacijama u njihovu radu kad god im ona neposredno zatreba.

Šesta smjernica naše djelatnosti vodi prema programatskoj akciji animacije i interakcije na liniji muzej - Centar za kulturu - udruženi rad u materijalnoj proizvodnji s konačnom andragoškom svrhom neposrednog zblizavanja tih subjekata.

Smišljeni program aktivnosti za svaku godinu predlažemo da se ostvari u zajedništvu s muzejima i galerijama Zagreba, ali i s drugim sredinama.

Koristit ćemo se, nadalje, brojnim oblicima afirmiranja naših muzeja i galerija tiskanjem različitog, dobro poznatog stručno-propagandnog materijala, audiovizuelnim medijima i drugim sredstvima javnog komuniciranja, s ciljem da vlastitu sredinu ali isto tako i svjetsku javnost bolje upoznamo s tim segmentom naše kulture.

Razumljivo je da ova u glavnim crtama iskazana koncepcija rada ne može i ne smije biti statična, jer će se prateći sva nova gibanja, neprestano dogradjivati.

Porast i složenost poslova diktirat će dinamiku rasta broja stručnog, tehničkog i administrativnog kadra, pa ne bismo sada ovdje prejudicirali decidirane projekcije.

Na kraju, naše nas razmišljanje vodi i osobito važnom pitanju financiranja zamišljene djelatnosti Centra.

Za dvogodišnje aktivnosti Centra naša zahvalnost pripada na prvom mjestu USIZ-u kulture grada Zagreba, zatim Komisiji za kulturne veze s inozemstvom, RSIZ-u u oblasti kulture, SIZ-u stanovanja općine "Centar" - za programsku djelatnost, za naše akcije na međunarodnom planu, za naše napore da osuvremenimo opremu i poboljšamo kvalitetu naših radnih prostora.

Uvjereni smo i založit ćemo se da i buduće aktivnosti Centra budu pozitivno ocijenjene i da nadju optimalno mjesto u raspodjeli financijskih sredstava.

U toku su načelni dogovori u sudjelovanju RSIZ-a u oblasti kulture u financiranju djelatnosti Centra za onaj rad koji ima značenje i obavlja se za područje republike.

Daljnje ćemo napore usmjeriti, takodjer, prema brojnim izvorima financiranja koji su na raspolaganju, da bi se djelatnost Centra mogla ostvarivati bez većih poteškoća i u zamišljenim financijskim konstrukcijama i proporcijama.

Vjerujemo da će Muzejski savjet Hrvatske, razmatrajući mrežu muzejskih organizacija, odnosno djelatnosti, u SR Hrvatskoj, uključiti i ovaj Centar, i tom prilikom rješavati - prema značenju muzejskih organizacija - njihov status. Jer, zauzimanjem stava u tom smislu, mogla bi se provesti pravednija konstrukcija financiranja muzejske djelatnosti u SR Hrvatskoj. To tim više što današnje stanje - prema našem mišljenju - obvezuje mnoge SIZ-ove za kulturu općina i gradova da osiguravaju sredstva za muzejsku djelatnost gotovo isključivo prema kriteriju sjedišta muzejske orga-

nizacije, a ne prema njezinoj fizionomiji, karakteru i značenju u našoj kulturi.

Prijedlozi

- Ako rasprava članova Muzejskog savjeta Hrvatske pokaže da je ovaj podneseni materijal prihvatljiv, predlažemo da Savjet, kao najviši društveni i stručni organ u muzejskoj djelatnosti, dade podršku globalnoj koncepciji rada Centra u ovom trenutku njegova razvitka, s projekcijom njegova razvojnog puta;
- predlažemo da Muzejski savjet Hrvatske u povodu donošenja provedbenog propisa o vodjenju evidencije muzejskih organizacija (čl. 22. Zakona o muzejskoj djelatnosti) predvidi da se kopija evidencije vodi u Muzejskom dokumentacionom centru u Zagrebu, jer smatramo da je iz više razloga korisno takvu evidenciju čuvati na dva mjesta, i uz to omogućiti Centru da obradjuje tu materiju prema adekvatnim potrebama i aktualnim zahtjevima;
- sam će Centar uvijek spremno prihvatiti zadatke za koje Muzejski savjet Hrvatske bude smatrao da smo podobni da nam može povjeriti.

Kratak pregled aktivnosti 1976-1977.

Stanje Centra - prosinac 1975.

Prostor Od 1965. godine Centar je smješten u Mesničkoj ul. br. 5. U prosincu 1975. raspolagao je ukupno s 213,24 m² (3 uredske prostorije, 2 prostora za arhivsko-dokumentacijsku gradju, prostor fotolaboratorija, 2 spremišta, ulaz i sanitarni čvor).

Kadar U toku 1975. godine Centar je imao sedam zaposlenih radnika (direktor, 2 kustosa, 1 radnik za administrativno-daktilografske poslove, 1 čistačica-dostavljač, 1 računovodja - s polovicom radnog vremena - i 1 tajnik), s time da je na samom završetku godine tajnik napustio svoje radno mjesto.

Biblioteka Biblioteka Centra brojila je koncem 1975. godine 8.677 primjeraka različitih publikacija na domaćem i stranim jezicima - ukupno 11.317 svezaka, od čega je bilo inventirano 7.321 broj.

Bibliografija Do kraja prosinca 1975. bilo je izradjeno 20.609 bibliografskih jedinica.

Hemeroteka

Na završetku 1975. godine bilo je prikupljeno i sredjeno 5.190 novinskih izrezaka.

"Stručni arhiv"

Do kraja godine 1975. skupljena je vrlo heterogena gradja koja se odnosi na muzeje i galerije u Jugoslaviji i u inozemstvu, rad muzejskih društava, stručne skupove, muzeološku problematiku, i to: različite bilješke, korespondencija, katalogi, pozivnice, izresci, fotografije, diapozitivi, dopisnice i sl. Gradja je smještena u 450 kartonskih kutija arhivskog tipa.

Ovoj skupini treba pribrojiti više od 100 fascikla s pojedinim podacima o muzejsko-galerijskim stručnjacima na teritoriju Jugoslavije.

*Nepublicirani
rukopisi*

U zbirci nepubliciranih rukopisa bilo je prikupljeno i inventirano 378 stručno-znanstvenih radova.

Zbirka plakata

Sakupljeno je do završetka 1975. godine oko 2.000 plakata s područja Jugoslavije i inozemstva.

Zbirke mikrosnimaka

Od 1973-1975. godine izradjeno je i deponirano u Centru 30.008 mikrosnimaka prvenstveno inventarnih knjiga muzejsko-galerijskih ustanova u SR Hrvatskoj (gradja 21 ustanove).

*Izdavačka
djelatnost*

Centar je od svog postojanja do zaključno 1975. godine objavio 33 broja časopisa INFORMATICA MUSEOLOGICA (šapirografirano) i 19 brojeva zbornika MUZEOLOGIJA (šapirografirano). Objelodanio je i posebne publikacije: Antun Bauer, Muzej Bosanske krajine - prijedlog za lokaciju zgrade; Konzerviranje i restauriranje muzejskih predmeta. Obadvije publikacije su šapirografirane.

Oprema

Centar je raspolagao i koristio vrlo staru i većinom dotrajalu opremu, pretežno pribavljenu od rashodovanog inventara pojedinih radnih organizacija, kupljenu na rasprodaji, ili poklonjenu od dr Antonije i dr Antuna Bauera iz njihova privatnog inventara stana.

Oprema fotolaboratorija potječe otkupom od Tehničkog muzeja u Zagrebu.

Stanje Centra - prosinac 1977.

Prostor

Tijekom 1976. i 1977. godine korisni prostor Centra uvećao se za 105,13 m², dobiven iseljenjem poduzeća "Turistkomerc" kojemu je bio ustupljen na upotrebu ranije utvrđenim Ugovorom.

Spomenutih godina, zahvaljujući odobrenim sredstvima USIZ-a kulture i izdvajanjem iz vlastitih prihoda Centra, te sredstvima SIZ-a stanovanja općine "Centar" kompletno je sanirano i uređeno 173,84 m².

S tim zahvatom bilo je moguće uspostaviti osnovne i zadovoljavajuće radne uvjete za normalno funkcioniranje Centra.

Nesaniраниг простора преостало је тада: 3 спремишта, 1 санитарни чвор, и стубишни тракт.

Управо су у току градјевински и други потребни радови којима ће се осposобити простор од 36,68 m², првенствено потребан за редовити радни простор. Радови се изводе средствима SIZ-a становања опћине "Centar" и USIZ-a кulture града Загребa.

Према томе Centar ће до краја 1978. године располагати с укупно 235,62 m² уређеног корисног простора.

Преостат ће након тога санирање и уређење 2 спремишна простора од укупно 82,75 m².

Према наведеноме Centar данас располаже са свеукупно 318,37 m² простора.

Kadar

Од 1976. до завршетка 1977. године особље се Centra увећало, и броји девет радника, с тиме да се измијенила и кадровска структура склапањем радног односа са 1 чиста-

čicom, 1 računovodjom-bilancistom s punim radnim vremenom, te sa dva kustosa-dokumentaliste (od toga jedan sa dvogodišnjim muzejskim radnim iskustvom i jedan pripravnik). Radno mjesto čistačice-dostavljača presistematizirano je u manipulanta-dostavljača radi obavljanja raznovrsnih manipulativno-tehničkih zadataka. Budući da taj radnik ima srednju stručnu spremu bilo je moguće povjeriti mu i blagajničke poslove.

Biblioteka

Za protekle dvije godine bibliotečni fond se povećao za 1.791 primjerak tj. za 2.210 svezaka. Tako je krajem 1977. godine bibliotečni fond Centra brojio ukupno 10.468 primjeraka, odnosno 13.527 svezaka, a inventirano je 8.976 brojeva publikacija.

Bibliografija

U dvogodišnjem razdoblju izradjeno je 5.080 bibliografskih jedinica, što znači da je sveukupno obradjeno 25.689 jedinica.

Hemeroteka

U toku 1976-1977. godine sakupljeno je 4.735 novinskih izrezaka, pa ukupni fond hemeroteke iznosi 9.925 primjeraka.

Izresci su pretežno odabrani iz pet najvažnijih dnevnih listova na koje je Centar pretplaćen.

- "Stručni arhiv"* Stanje "Stručnog arhiva" ostalo je nepromijenjeno (450 kutija) i fascikli s bibliografskim podacima muzejskih stručnjaka. Stručni se rad na toj gradji planira u ovoj godini s obzirom da je osposobljen novi prostor i dijelom tek nabavljena, a dijelom naručena odgovarajuća nova oprema za sistematiziranje i pohranu dokumentacijske gradje.
- Nepublicirani rukopisi* U ovoj zbirci inventirani su svi radovi te ona broji ukupno 411 rukopisa.
- Zbirka plakata* Bilo je moguće obaviti osnovno sredjivanje zbirke u dva novo nabavljena metalna ormara i inventirano je od cca 2.000 plakata ukupno 858 komada.
- Zbirka mikrosnimaka* U protekle dvije godine porast zbirke iznosi 22.525 snimaka dokumentacije iz osam različitih ustanova, tako da ima sveukupno 52.533 mikrosnimaka.
- Izdavačka djelatnost* Tijekom 1976. i 1977. godine Centar je objavio 8 brojeva časopisa INFORMATICA MUSEOLOGICA, s time da je utvrdio novu dinamiku: tromjesečna periodika, novi format i tehničko-grafička oprema u tisku malog off-seta (tiskanje obavlja Nacionalna i sveučilišna biblioteka u Zagrebu), design korice i štampanje u svilotisku: Bruno Horvat, Zagreb.

Za zbornik MUZEOLOGIJA Centar je, također, utvrdio objavljivanje jednog broja godišnje, te su tiskana do kraja 1977. godine dva broja i to u novom formatu i tehnici - godine 1976. u malom off-setu, dok se od prošle godine uvelo tiskanje u knjigotisku. MUZEOLOGIJU br. 21 tiskao je Izdavački zavod Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Grafičko rješenje naslovnice: akad. slikar Edo Kovačević, Zagreb.

Oprema

Zahvaljujući namjenskim sredstvima RSIZ-a u oblasti kulture i sredstvima izdvojenim iz vlastitih prihoda Centra dijelom je već nabavljena i koristi se, a dijelom je naručena gotovo potpuno nova oprema Centra.

S najvećim zadovoljstvom treba se konstatirati da novi namještaj i druga sredstva za rad pružaju već danas sasvim izmijenjene radne uvjete, što nesumnjivo pridonosi većim i boljim rezultatima rada.

Naši zahtjevi upućeni, uvodno spomenutim, Samoupravnim interesnim zajednicama uvijek su naišli na razumijevanje. Stoga je to vrlo ohrabrujuća činjenica za sva naša ovogodišnja i naredna traženja obrazložena potrebama.

*Zadaci iz osnovne
djelatnosti Centra
izvršeni u
1976-1977. godini*

Od posebno važnih, temeljnih poslova, na-
vest ćemo, primjerice, da je izradjena
priručna kartoteka muzejskih organizaci-
ja, prostora za povremene izložbe, izlož-
benih prostora izvan tih organizacija,
zavičajnih zbirki škola, zbirki gradjan-
sko-pravnih osoba - u crkvenim organiza-
cijama i u vlasništvu gradjana - na pod-
ručju SR Hrvatske.

Na međunarodnom planu nastavljena je iz-
rada muzeološke bibliografije Jugoslavije
za Međunarodnu muzeološku bibliografiju
ICOM-a koja se objelodanjuje svake godi-
ne. Osim toga, za Međunarodni umjetni-
čki repertorij UNESCO-a prikupljeni su i
dostavljeni traženi podaci sa teritorija
SFRJ, prema primljenim odgovorima na naš
upitnik.

Napomenut ćemo, s obzirom na važnost da
smo se uklopili i sve šire zahvaćamo sfe-
ru kulturne animacije muzeja i galerija s
organizacijama udruženog rada u materijal-
noj proizvodnji. Potaknuta je i suradnja
s Centrima za kulturu. Prvi koraci na tom
putu poznati su iz našeg časopisa INFORMA-
TICA MUZEOLOGICA br. 3-4/1977.

*Akcije Centra
u 1976-1977.*

Na prvo mjesto izdvojiti ćemo akciju koju
provodimo zahvaljujući posebno odobrenim
sredstvima Komisije za kulturne veze s i-
nozemstvom Republičkog sekretarijata za
prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu uz

participaciju USIZ-a kulture grada Zagreba. Ona obuhvaća obradu svih muzejskih organizacija na tlu SR Hrvatske prema međunarodnoj muzeološkoj klasifikaciji u Centru za dokumentaciju ICOM-ICOMOS u Parizu.

Naša obrada temelji se na prikupljanju odgovarajućih podataka na licu mjesta, te je do kraja 1977. godine obidjeno i obradjeno 102 ustanove. U ovom trenutku rad je u završnoj fazi.

Tom akcijom želimo uvrstiti što potpunija znanja naših muzejskih organizacija u UNESCO-ICOM-ov svjetski repertorij koji se priprema za publiciranje.

Suradnju ove vrste s Centrom za dokumentaciju ICOM-ICOMOS kontinuirano ćemo nastaviti s razlogom da muzejska mreža naše republike bude ažurno prezentirana u međunarodnoj evidenciji.

Posebno, takodjer, moramo navesti obavljene posao na zadatku koje je Centru povjerio Koordinacioni odbor za narodnu obranu i društvenu samozaštitu i provedbu Konvencije o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba u SR Hrvatskoj. Svrha je zadatka bila: dobiti snimke sadašnjeg stanja dokumentiranosti fundusa svih muzejskih organizacija u SR Hrvatskoj kao polazišta za provedbu zaštite u slučaju oružanog sukoba, kao i društvene samozaštite u

nas. Naglasit ćemo da je odaziv muzeja i galerija na specijalan upitnik uspio u potpunosti. Zbog analize stanja izradili smo tabelarni prikaz i obradili rezultate.

Uklopili smo se nadalje u rad Koordinacionog odbora X - kultura na reformi visokog školstva koji se odvija od prošle godine. Sudjelujemo u svim fazama toga rada, s osobitim obzirom na profil školovanja kadrova muzeološkog i konzervatorskog usmjerenja.

Priključili smo se programiranju istraživanja audiovizualnih medija i automatizacije što je pokrenula Nacionalna i sveučilišna biblioteka u Zagrebu.

Suradujemo u radu Komisije za mikrosnimanje Koordinacionog odbora za narodnu obranu, društvenu samozaštitu i provedbu Haške konvencije Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture.

Organizirali smo studijska putovanja u inozemstvo: u povodu Biennala u Veneciji 1976. godine i obilazak muzeja i spomenika kulture u republici Rumunjskoj; zatim, putovanje dviju grupa u SSSR prošle godine prilikom održavanja Generalne konferencije ICOM-a. Studijska putovanja - prema našoj zamisli i odazivu sudionika - imaju karakter akcija medjurepubličke suradnje. Tu suradnju realiziramo i u drugim oblicima, na primjer prikupljanjem informaci-

ja dokumentacije i sličnog, te publiciranjem u našim izdanjima muzejske ili muzeološke problematike drugih republika i autonornih pokrajina.

Uputili smo naš obrazloženi zahtjev na tzv. Program participacije UNESCO-a, preko Komisije za kulturne veze s inozemstvom, za stručnu literaturu koju je publicirao UNESCO i njegove specijalizirane nevladine organizacije (ICOM i ICOMOS), da bismo mogli našu biblioteku što bolje pripremiti za djelotvornu njenu ulogu u obrazovanju muzejskih stručnjaka i unapredjivanju struke u cjelini. Osim toga traženja uvrstili smo i potrebu usavršavanja jednog stručnjaka Centra na problemima automatizacije podataka muzejske struke što se provodi u SAD. Jugoslavenska nacionalna komisija za suradnju sa UNESCO-m smatrala je naše prijedloge opravdanim i prosljedila ih UNESCO-u u Pariz.

Zbog ubrzanog usavršavanja naših stručnjaka prijedlogom Komisiji za kulturne veze s inozemstvom uvršteni smo razmjenom jednog stručnjaka u Program kulturne suradnje s Republikom Poljskom u trajanju do 1979. godine.

*Rad Centra za
druge korisnike
u 1976-1977.*

Centar, takodjer, obavlja poslove za druge korisnike.

U tom sklopu vodi sve administrativno-računovodstvene i tehničke poslove za Zajed-

nicu muzeja Hrvatske. Osim toga obavlja poslove biblioteke Saveza muzejskih društava Hrvatske smještene u prostorijama Centra.

Za svoj rad - prema utvrdjenom ugovoru i iskazanim godišnjim izvještajima - Centar dobiva odgovarajuću novčanu naknadu.

Posebno ćemo iskazati rad Centra kao tehničkog servisa na umnožavanju svih materijala koje izradjuje USIZ kulture grada Zagreba. Usluge te vrste obavljammo takodjer za muzejske i druge srodne institucije, to jest, za sve one koji nam se obrate svojim zahtjevom.

Trebamo konstatirati da ova tehnička usluga donosi Centru priličan prihod što daka-ko poboljšava njegovu ukupnu finansijsku situaciju.

K tome trebamo dodati usluge mikrosnimanja i ostvarivi prihod, što se takodjer može ubrojiti u poslove djelatnosti Centra.

Zaključak

Iz uvodno navedenih brojčanih pokazatelja već je vidljivo da su napori radnika Centra bili usmjereni na više planova: osiguranje uvjeta za radni proces i izvršavanje primarnih zadataka djelatnosti Centra. Sumaran pregled ostalih aktivnosti dopunjuje sliku tih napora.

Budući da su rezultati evidentni, smatramo,

da je dinamika razvoja zadovoljavajuća
pogotovo ako se uzme u obzir da su se po-
sluvi odvijali tijekom neprekinutih adap-
tacijskih radova u prostoru Centra.

No ne bismo dokraja bili iskreni ako bis-
mo preskočili određene poteškoće što su
nas pratile u ove dvije godine. Možemo
kazati da su one prvenstveno proisticale
iz nedovoljnog osoblja i njegove kvalifi-
kacione strukture, te posljedično tome,
nemogućnosti da maksimalno sustavno pro-
vodimo zamišljenu koncepciju djelatnosti
Centra.

Ipak ćemo optimistički ustvrditi da smo
već krajem 1977. godine dosegli personal-
nu razinu kojom možemo svladavati osnovne
zadatke Centra.

Zagreb, ožujka 1978.

Predsjednik Zbora radnika
/mr Branka Šulc/

Direktor
/Dubravka Mladinov/